

се нарича правителство, държи въ ржцѣтъ си настоящето или бъдещето на поголѣмата частъ граждани.

Ще трѣгне ли скоро или полегка тѣзи колосална машина и каква посока? Ще се наведе ли тя на право или на лѣво? Какви понятия, на какви страсти и даже, може би, на склонности ще тя служи? Това се рѣшава отъ гласуванията на камарата, отъ случайността на баллатировката; по нѣкога съ единъ или два гласа болшинство. Когато господарството до такава степенъ всмука въ себя си общественнитѣ интереси и, тѣй да се рече, самия животъ на нацията, подчинението на всичко това на безконечнитѣ клатения на парламентарната борба се прѣдставлява чудовищно. Нищо подобно не съществува въ онѣзи страни, отъ които нѣ сме заимствovali формитѣ на нашето конституционно управление нито въ Англия, нито въ Съединенитѣ Щати. Но, вече и въ Англия, отъ врѣмето на усиляването на централната властъ, парламента видимо се смазва отъ своята собствена задача. Сѣкадина Гладстонъ указва съ краснорѣчива жалостъ на безплодността на сеситѣ, въ които неговата неуморима дѣятелностъ не привелъ камъ никакви резултати. Още неотдавно той казалъ, че миналата сессия е била „срамъ и баркотия“.

Трѣбва да се произведжтъ коренни реформи, тѣй като въ цѣлостивенъ случай парламентарния образъ на управлението ще го потуши безсилието му и недостатѣка на уважението къмъ него. Дѣто събличането не ще закасиѣ да изникни и дѣто то ще бжде смъртоносно, това въ отношенията между парламента и войската; ний видѣмъ вече доста примѣри за това. Въ Германия то съществува постоянно, ту въ ясна форма, както това е било до 1866 година, ту скрита форма,—подиръ 1866 г. Империята има свой рейхстагъ, сѣко господарство свое събрание. Произнасятъ се прѣкрасни рѣчи, гласуватъ закони и твърдѣ често даже намѣрватъ удоволство въ отхвърление на правителственнитѣ проекти; но въ дѣйствиелностъ абсолютенъ ступаненъ се явява господарѣтъ или неговия министъръ, въ силата на онова просто основание, че милионъ отъ стотини дисциплинирвани и послушни щикове се прѣдставлява като отразимо доказателство. Тѣзи истинна се показва жестока, и бербалтинѣ патриоти въздишатъ, а още повече, че самия оберканцлеръ, никѣкъ не се старае да скрива това отъ тѣхъ. Въ Б